

SANSKRIT

1. रामायणस्य उपजीव्यत्वं प्रेरकत्वं वा काव्यं न अस्ति
(A) रघुवंशम् (B) जानकीहरणम्
(C) सेतुबन्धः (D) शिशुपालवधम्
2. जयाख्यम् काव्यम् अस्ति —
(A) रामायणम् (B) महाभारतम्
(C) रघुवंशम् (D) कुमारसंभवम्
3. मेघदूते प्रयुक्तः छन्दविशेषः कः ?
(A) मन्दाक्रान्ता (B) शार्दूलविक्रीडितम्
(C) स्रग्धरा (D) शिखरिणी
4. 'हर्षचरितम्' कस्य रचना अस्ति ?
(A) सुबन्धोः (B) दण्डिनः
(C) बाणभट्टस्य (D) अम्बिकादत्तव्यासस्य
5. बृहत्कथा कस्य कृतिरस्ति ?
(A) विष्णुशर्मणः (B) गुणादयस्य
(C) नारायणपण्डितस्य (D) कृष्णमिश्रस्य
6. मृच्छकटिकस्य रूपकविधोऽस्ति
(A) प्रकरणम् (B) समवकारः (C) नाटकम् (D) डिमः
7. मुद्राराक्षसनाटकम् कस्य रचना अस्ति ?
(A) शूद्रकस्य (B) विशाखदत्तस्य (C) कौटिल्यस्य (D) राजशेखरस्य
8. रूपके उत्तररामचरिते नायिका का ?
(A) दमयन्ती (B) रोहिणी (C) सीता (D) उत्तरा

9. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य विदूषकः कः ?

- (A) मैत्रेयः (B) माधव्यः (C) वसन्तकः (D) शारद्वतः

10. 'किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाऽकृतीनाम्' सूक्तिरियं कस्यास्ति ?

- (A) दुष्यन्तस्य (B) शकुन्तलायाः (C) कण्वस्य (D) प्रियंवदायाः

11. हितोपदेशे कति परिच्छेदाः सन्ति ?

- (A) द्वयः (B) चत्वारः (C) पञ्च (D) षट्

12. वेतालपंचविंशतिः कस्य कृतिरस्ति ?

- (A) क्षेमेन्द्रस्य (B) बिल्हणस्य
(C) नारायणस्य (D) जैमलदत्तस्य

13. वैराग्यशतकम् कस्य रचना ?

- (A) महिमभट्टस्य (B) कालिदासस्य (C) शंकराचार्यस्य (D) भर्तृहरेः

14. 'पितृ' - शब्दस्य द्वितीया-बहुवचने रूपमस्ति

- (A) पितृन् (B) पितृन् (C) पितृन् (D) पितृः

15. 'हन्' - धातोः लटलकार-मध्यमपुरुष-बहुवचने रूपमस्ति

- (A) हथ (B) हथः (C) हन्वः (D) धन्ति

16. यस्याः प्रथमेपादे द्वादशमात्रा इति कस्य छन्दस्य लक्षणम् ?

- (A) अनुष्टुप् (B) उपजाति (C) सगंधरा (D) आर्या

17. यत्र त्रि-षट्-सप्तममक्षरं स्याद् ह्रस्वं — इति कस्य छन्दस्य लक्षणम् ?

- (A) इन्द्रवज्रा (B) उपेन्द्रवज्रा (C) उपजाति (D) आर्या

18. 'आहवे जगदुच्छण्ड ! राजमण्डलराहवे ।
श्रीनृसिंहमहीपाल ! स्वस्त्यस्तु तव बाहवे ॥'
श्लोकेऽत्र कः अलंकारः —

(A) काव्यलिङ्गः

(B) विरोधः

(C) रूपकम्

(D) समासोक्तिः

19. रूपकस्य कति भेदाः सन्ति ?

(A) अष्ट

(B) नव

(C) दश

(D) एकादश

20. नाट्यशास्त्रस्य प्रणेता कः ?

(A) भरतमुनिः

(B) भासः

(C) भगवान् नटराजः

(D) रुद्रः

21. नाटके कति अवस्थाः भवन्ति ?

(A) अष्ट

(B) पञ्च

(C) त्रय

(D) चतुः

22. "डिमः" नाम इति कस्य प्रभेदः ?

(A) प्रकरणस्य

(B) प्रस्थावनायाः

(C) रूपकस्य

(D) पञ्चसन्धेः

23. 'कादम्बरी' कस्य रचना अस्ति ?

(A) सुबन्धीः

(B) दण्डिनः

(C) बाणभट्टस्य

(D) हर्षवर्द्धनस्य

24. कादम्बर्याम् पिञ्जरस्थः शुकः कः आसीत् ?

(A) नारायणः

(B) वैशम्पायनः

(C) गार्ग्यायणः

(D) चान्द्रायणः

25. किरातार्जुनीये महाकाव्ये कतिसर्गाः समुपलभ्यन्ते ?

(A) 20

(B) 22

(C) 18

(D) 21

26. किरातार्जुनीयस्य प्रथमसर्गस्य छन्दः कः ?
(A) उपजातिः (B) वंशस्थम् (C) मन्दाक्रान्ता (D) वसन्ततिलका
27. युधिष्ठिरेण अनुष्ठिते कस्मिन् यज्ञे भगवता श्रीकृष्णेन शिशुपालस्य वधः विधीयते ?
(A) राजसूय यज्ञे (B) पुत्रेष्टियज्ञे
(C) अश्वमेधयज्ञे (D) विश्वजितयज्ञे
28. मेघदूतस्य उपजीव्यकाव्यमस्ति
(A) ब्रह्मवैवर्तपुराणम् (B) नारदपुराणम्
(C) कुबेरपुराणम् (D) विष्णुपुराणम्
29. मेघदूते मेघाच्छादितः कैलासः कीदृशः वर्णितः अस्ति ?
(A) रामसदृशः (B) बलरामसदृशः
(C) कामसदृशः (D) शिवसदृशः
30. मेघदूते यक्षः कस्यानुचरः आसीत् ?
(A) कुवेरस्य (B) शिवस्य (C) यमस्य (D) वरुणस्य
31. यक्षिणी विशालाक्षी शापदिवसानां गणना केन माध्यमेन करोति ?
(A) पुष्पमाध्यमेन (B) मणिमाध्यमेन
(C) अक्षतमाध्यमेन (D) लेखनीमाध्यमेन
32. गुणसंज्ञा-विधायकम् सूत्रम् अस्ति
(A) आदुगुणः (B) गुणोयङ्लुको
(C) अदेङ्गुणः (D) निर्देशगुणः
33. 'सुबन्ततिङन्तयोः' का संज्ञा ?
(A) पदसंज्ञा (B) सर्वनामसंज्ञा (C) प्रातिपदिकसंज्ञा (D) सर्वर्णसंज्ञा

34. 'प्रगृह्य' संज्ञा केन सूत्रेण ?

(A) ऋत्यकः

(B) ईदूदेद्विवचनं प्रगृह्यम्

(C) प्लुतप्रगृह्याचि नित्यम्

(D) अप्लुतवदुपस्थिते

35. 'कर्मकारकम्' - विधायकम् सूत्रम् अस्ति

(A) साधकतमम्

(B) कर्तुरीप्सिततमम्

(C) कर्तृकरणयोः

(D) किमपि नास्ति

36. 'नियतोपस्थितिकः' अस्ति

(A) हेतुः

(B) कर्ता

(C) वचनम्

(D) प्रातिपदिकार्थः

37. साधकतमम् —

(A) कर्म

(B) करणम्

(C) अधिकरणम्

(D) सम्प्रदानम्

38. सहायक-शब्दानां योगे का विभक्तिः ?

(A) षष्ठी

(B) पञ्चमी

(C) चतुर्थी

(D) तृतीया

39. "गुरुः + एति" सन्धियुक्तं पदं किम् ?

(A) गुरुरेति

(B) गुरुएति

(C) गुरोरेति

(D) गुरुःएति

40. "रामम् + नमामि" इति सन्धत्त

(A) रामनमामि

(B) रामानमामि

(C) रामन्मामि

(D) रामं नमामि

41. "कृष्णः + गच्छति" इत्यत्र सन्धियुक्तं पदं किम् ?

(A) कृष्णगच्छति

(B) कृष्णो गच्छति

(C) कृष्णगच्छति

(D) कृष्णच्छति

42. "तच्छिवः" इत्यत्र सन्धि विच्छेदः कः ?

(A) तत् + शिवः

(B) तद् + शिवः

(C) तच्छि + वः

(D) न कोऽपि

43. धातूनां कति गणाः सन्ति ?
(A) अष्ट (B) नव (C) दश (D) एकादश
44. कस्य लकारस्य प्रयोगः केवलं वेदे भवति ?
(A) लेट् (B) लोट् (C) लुङ् (D) लिट्
45. दशकुमारचरितस्य पात्रविशेषः अस्ति
(A) मैत्रेयः (B) चित्ररथः (C) राजवाहनः (D) वसन्तकः
46. दशकुमारचरिते राजवाहनस्य पिता कः ?
(A) राजहंसः (B) चित्रहंसः (C) चित्ररथः (D) हंसराजः
47. शिशुपालवधे कति सर्गाः विद्यन्ते ?
(A) 18 (B) 19 (C) 20 (D) 21
48. शिशुपालवधस्य प्रथमसर्गे द्वारिकायां कस्यागमनं दृश्यते ?
(A) इन्द्रस्य (B) नारदस्य (C) युधिष्ठिरस्य (D) शिशुपालस्य
49. रैवतक-पर्वतस्य वर्णनं कुत्र दरीदृश्यते ?
(A) किरातार्जुनीये (B) शिशुपालवधे (C) मेघदूते (D) रघुवंशे
50. प्रतिमा नाटकं कस्य कृतिरस्ति ?
(A) कालिदासस्य (B) भवभूतेः (C) भासस्य (D) माघस्य
51. 'कमलमिव मनोज्ञं मुखम्' इति पद्ये कः अलंकारः अस्ति ?
(A) यमकम् (B) श्लेषः (C) वक्रोक्तिः (D) उपमा
52. प्रकृतस्य परेण सम्भावना भवेत्
(A) रूपकम् (B) उत्प्रेक्षा (C) वक्रोक्तिः (D) उपमा

53. शब्दस्य का अग्रिमा शक्तिः ?
 (A) तात्पर्या (B) अभिधा (C) व्यञ्जना (D) लक्षणा
54. साहित्यदर्पणे कविराजविश्वनाथः कति रसान् स्वीकरोति ?
 (A) 06 (B) 07 (C) 08 (D) 09
55. कोऽप्येकः रसः नास्ति
 (A) भयानकः (B) शृङ्गारः (C) उत्साहः (D) वीरः
56. ध्वनिसम्प्रदायस्य प्रवर्तकः आचार्यः कः ?
 (A) राजशेखरः (B) वामनः (C) आनन्दवर्धनः (D) कुन्तकः
57. 'पुरोहित' इत्यभिधानेन अभिहितः कः ?
 (A) सोमः (B) अग्निः (C) सविता (D) इन्द्रः
58. अग्निः पूषा च कस्य भ्रातरौ स्तः ?
 (A) इन्द्रः (B) रुद्रः (C) सोमः (D) विष्णुः
59. पुरुषसूक्तस्य ऋषिः कः ?
 (A) नारायणः (B) शुनः शेषः
 (C) विश्वामित्रः (D) गृत्समदः
60. वाक्सूक्तस्य ऋग्वैदिकक्रमः कः ?
 (A) 10/10 (B) 10/129
 (C) 10/90 (D) 10/125

61. यम-नचिकेतासम्वाद-सम्बद्धः उपनिषद्ग्रन्थः

(A) मुण्डकोपनिषद्	(B) कठोपनिषद्
(C) प्रश्नोपनिषद्	(D) केनोपनिषद्

62. हरिश्चन्द्रः कं उपास्य रोहितं पुत्रं लेभे ?

(A) इन्द्रदेवम्	(B) वरुणदेवम्	(C) अग्निदेवम्	(D) रुद्रदेवम्

63. राजा हरिश्चन्द्रः वरुणस्य कोपेन केन नाम्ना रुजा ग्रस्तो बभूव ?

(A) निमोनिया इति	(B) पोलिओ
(C) जलोदर	(D) शिरोवेदना

64. वाजश्रवसः पुत्रः आसीत्

(A) अष्टावक्रः	(B) आरुणिः	(C) खेतकेतुः	(D) नचिकेता

65. भाषापरिवर्तने मुख्यः करकोऽस्ति

(A) अशिक्षा	(B) बलाघातः
(C) प्रयत्नलाघवम्	(D) सादृश्यम्

66. ध्वनिनियमेषु नास्ति

(A) ग्रिम नियमः	(B) वर्नर नियमः
(C) भौतिक नियमः	(D) मूर्धन्य नियमः

67. तालव्यवर्णः अस्ति

(A) श्	(B) ष्	(C) स्	(D) ह्

68. वैदिकसंस्कृतवत् ईरानीभाषा अस्ति

(A) फारसी	(B) पहलवी	(C) अवेस्ता	(D) पश्तो

69. अयोगात्मकभाषा अस्ति

- (A) तिब्बती (B) अवेस्ता (C) अरबी (D) ग्रीक्

70. प्राचीनतमः वेदः कः ?

- (A) ऋग्वेदः (B) यजुर्वेदः (C) सामवेदः (D) अथर्ववेदः

71. ऋग्वेदस्य ऋत्विक् कः अस्ति ?

- (A) होता (B) अध्वर्यु (C) उद्गाता (D) ब्रह्मा

72. वेदाङ्गेषु श्रोत्रत्वेन उपमीयते

- (A) ज्योतिषम् (B) छन्दःशास्त्रम् (C) निरुक्तम् (D) शिक्षा

73. यजुर्वेदस्य मुख्याचार्यः कः ?

- (A) पैलः (B) वैशम्पायनः (C) विश्वामित्रः (D) जैमिनिः

74. कृष्णयजुर्वेदस्य शाखा का अस्ति ?

- (A) काण्वशाखा (B) माध्यन्दिनशाखा
(C) वाजसनेयिशाखा (D) कपिष्ठलाशाखा

75. शुक्लयजुर्वेदस्य ब्राह्मणम् अस्ति

- (A) शतपथब्राह्मणम् (B) गोपथब्राह्मणम्
(C) वंशब्राह्मणम् (D) षड्विंशब्राह्मणम्

76. 'पवमान' इत्युपाध्युपहितः

- (A) सोमः (B) इन्द्र (C) रुद्रः (D) सविता

77. याज्ञवल्क्यस्मृतेः अध्यायः नास्ति

- (A) आचारः (B) व्यवहारः (C) प्रायश्चित्तः (D) कर्म

78. 'मनुस्मृति' -ग्रन्थस्य रचयिता कः अस्ति ?
(A) कौटिल्यः (B) मनुः (C) शाकटायनः (D) याज्ञवल्क्यः
79. मनुस्मृतिग्रन्थे कति अध्यायाः सन्ति ?
(A) 12 (B) 10 (C) 15 (D) 20
80. धर्मस्य प्रमाणम्, जातकर्मादि संस्काराणाम् अनुष्ठानम्, ब्रह्मचारिणः व्रतधारणम्, शिष्यस्य कर्तव्यानि, एवं गुर्वदीनामभिवादानादि नियमाः मनुस्मृतेः कस्मिन् अध्याये समुपलभ्यन्ते ?
(A) प्रथमे (B) द्वितीये (C) तृतीये (D) चतुर्थे
81. याज्ञवल्क्यस्मृतिः कति अध्यायेषु विभक्ता अस्ति ?
(A) 03 (B) 04 (C) 05 (D) 06
82. अर्थशास्त्रानुसारं विद्या अस्ति
(A) दण्डनीतिः (B) धर्मः (C) संयोगः (D) कल्पः
83. आन्वीक्षिकी नाम
(A) त्रयी विद्या (B) तर्क विद्या
(C) वार्ता विद्या (D) दण्डनीति विद्या
84. महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि यक्षप्रश्नः वर्तते ?
(A) भीष्मपर्वणि (B) वनपर्वणि (C) शान्तिपर्वणि (D) आदिपर्वणि
85. जैनदर्शनं कति व्रतानि प्रतिपादयति ?
(A) दश (B) एकादश (C) द्वादश (D) त्रयोदश

86. रत्नत्रयं कस्मिन् धर्मे विश्रुतमस्ति ?

- (A) बौध धर्मे (B) हिन्दु धर्मे (C) वैदिक धर्मे (D) जैन धर्मे

87. "त्रिशरणं" के सततं पठन्ति ?

- (A) बौद्धाः (B) जैनाः (C) न्यायिकाः (D) तार्किकाः

88. बौधदर्शनस्य क्रियन्तो भेदाः सन्ति ?

- (A) द्वयोः (B) त्रयः (C) चत्वारः (D) पञ्च

89. लोकायतम् इति कस्य दर्शनस्य नामान्तरम् ?

- (A) चार्वाकदर्शनम् (B) बौधदर्शनम् (C) जैनदर्शनम् (D) न्यायदर्शनम्

90. भारतीयदर्शनानां कति नास्तिकसम्प्रदायाः ?

- (A) एकः (B) द्वयः (C) त्रयः (D) चत्वार

91. पतञ्जलिः कस्य दर्शनस्य प्रणेता ?

- (A) न्यायदर्शनस्य (B) सांख्यदर्शनस्य
(C) वेदान्तदर्शनस्य (D) योगदर्शनस्य

92. योगशास्त्रे कति पक्षाः सन्ति ?

- (A) चत्वारः (B) पञ्च (C) षट् (D) सप्त

93. रुद्रदाम्नः गिरुनारशिलालेखस्य लिपिः

- (A) ब्राह्मी (B) खरोष्टि (C) नागरी (D) ग्रन्थ

94. समुद्रगुप्तस्य स्तम्भाभिलेखः कुत्र प्राप्तः ?

- (A) दिल्ल्याम् (B) वाराणास्याम्
(C) प्रयागे (D) साकेते

95. विदुस्तीति: केन सह सम्बद्धा ?

- (A) महाभारतेन (B) रामायणेन (C) पुराणेन (D) वेदेन

96. "न हि प्रियं प्रवक्तुमिच्छन्ति मृषा हितौषिणः" इति कस्य मतम् ?

- (A) बाणभट्टस्य (B) भारवे: (C) श्रीहर्षस्य (D) माघस्य

97. हितं मनोहारि च दुर्लभं

- (A) नर: (B) वाक् (C) वच: (D) जन:

98. सदाभिमानैक धना हि

- (A) अर्थिन: (B) मानिन: (C) भाषिण: (D) मनीषिण:

99. "वरं विरोधोऽपि समं महात्मभिः" इति केनोक्तम् ?

- (A) भारविना (B) बाणभट्टेन
(C) दण्डीना (D) कालिदासेन

100. "गृहानुपैतुं प्रणयादभीप्सवो भवन्ति नापुण्यकृतां मनीषिणः" इति कुत्रोपलभ्यते ?

- (A) किरातार्जुनीयम् (B) रघुवंशम्
(C) शिशुपालवधम् (D) कुमारसम्भवम्